

V Bruseli 12. 3. 2024
C(2024) 1610 final

STANOVISKO KOMISIE

z 12. 3. 2024

podľa článku 3a nariadenia (ES) č. 715/2009 – Slovenská republika – Certifikácia spoločnosti NAFTA a. s. ako prevádzkovateľa zásobníkov plynu v prípade PZZP Láb

(IBA SLOVENSKÉ ZNENIE JE AUTENTICKÉ)

STANOVISKO KOMISIE

z 12. 3. 2024

podľa článku 3a nariadenia (ES) č. 715/2009 – Slovenská republika – Certifikácia spoločnosti NAFTA a. s. ako prevádzkovateľa zásobníkov plynu v prípade PZZP Láb

(IBA SLOVENSKÉ ZNENIE JE AUTENTICKÉ)

I. POSTUP

Komisii bolo 31. októbra 2023 doručené oznámenie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) o návrhu rozhodnutia o certifikácii spoločnosti NAFTA a. s. (ďalej len „spoločnosť NAFTA“) ako prevádzkovateľa zásobníkov plynu v prípade komplexu podzemných zásobníkov PZZP Láb (ďalej len „PZZP Láb“).

Podľa článku 3a nariadenia (ES) č. 715/2009¹ (ďalej len „nariadenie o plyne“) zmeneného nariadením (EÚ) 2022/1032² musí Komisia oznámený návrh rozhodnutia preskúmať a do 25 pracovných dní doručiť certifikačnému orgánu stanovisko, pokiaľ ide o zlučiteľnosť návrhu s článkom 3a nariadenia o plyne.

II. OPIS OZNÁMENÉHO NÁVRHU ROZHODNUTIA

Spoločnosť NAFTA je prevádzkovateľ podzemných zásobníkov plynu PZZP Láb. Ide o medzinárodnú spoločnosť s rozsiahlymi skúsenosťami v oblasti skladovania zemného plynu a rozvoja podzemných zariadení na Slovensku a v zahraničí³.

PZZP Láb je komplex spájajúci viaceré ložiská plynu a ropy a nachádza sa v obciach Plavecký Štvrtok, Láb, Jakubov a Gajary. Jeho maximálna kapacita (od 26 300 000 do 35 600 000 MWh) sa môže líšiť, a to najmä v závislosti od geologických a technických možností, obchodnej štruktúry skladovacích produktov a od toho, ako zákazníci využívajú kapacitu. K 30. októbru 2023 bola miera naplnenia zásobníkov 99,10 %⁴.

Práva a povinnosti prevádzkovateľa zásobníkov a podmienky uskladnenia plynu sú regulované⁵. Spoločnosť NAFTA poskytuje krátkodobé alebo dlhodobé, pevné alebo prerušiteľné služby. Ceny za služby sú uverejnené na webovom sídle spoločnosti NAFTA⁶. Za vykazované obdobie 2022 nezistil úrad žiadny nesúlad s požiadavkami na štandard kvality.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1775/2005 (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 36).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1032 z 29. júna 2022, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokiaľ ide o uskladňovanie plynu (Ú. v. EÚ L 173, 30.6.2022, s. 17).

³ <https://www.nafta.sk/sk/skladovanie-plynu>.

⁴ Podľa údajov platformy transparentnosti <https://agsi.gie.eu/>.

⁵ Rozhodnutie č. 0003/2015/P-PP z 27. 3. 2015, ktorým sa schvaľuje prevádzkový poriadok prevádzkovateľa zásobníkov (ďalej len „prevádzkový poriadok“), a v technických podmienkach prístupu a pripojenia k zásobníku spoločnosti NAFTA a. s. v platnosti od 1. 4. 2015.

⁶ www.nafta.sk.

Úrad posúdil dokumenty a údaje, ktoré predložila spoločnosť NAFTA (v nadväznosti na listy so žiadosťou o informácie), a analyzoval profil užívateľov zásobníkov.

Úrad je orgán štátnej správy poverený reguláciou sieťových odvetví na Slovensku. Za certifikačný orgán nebol v súvislosti s prevádzkovateľmi zásobníkov určený žiadny iný subjekt. Úrad je preto príslušným orgánom v zmysle článku 3 ods. 1 nariadenia o plyne.

Vlastníctvo, dodávky alebo iné obchodné vzťahy

Úrad podrobne analyzoval vlastnícku štruktúru.

Spoločnosť NAFTA je akciová spoločnosť, ktorá má dvoch hlavných akcionárov: SPP Infrastructure, a. s. (56,15 %) a Czech Gas Holding Investment B.V. (40,45 %) a menšinových akcionárov (viac ako 4 200 fyzických a právnických osôb, ktoré držia 3,40 %). Podiel na základnom imaní zodpovedá podielu hlasovacích práv vo valnom zhromaždení.

Prvý akcionár – SPP Infrastructure, a. s. – je verejná akciová spoločnosť s dvoma akcionármi: Slovenský plynárenský priemysel (51 %) a Slovak Gas Holding B.V. (49 %).

Slovenský plynárenský priemysel má jediného akcionára, konkrétne ministerstvo hospodárstva v mene Slovenskej republiky.

Slovak Gas Holding B.V. má jediného akcionára – Seattle Holding B.V. – spoločnosť s ručením obmedzeným, v ktorej je jediným akcionárom spoločnosť EPH Gas Holding B.V. Jediným akcionárom spoločnosti EPH Gas Holding B.V. je EP Infrastructure, akciová spoločnosť s dvoma akcionármi: EPIF Investments a. s. (69 %) a CEI Investments S.à r.l. (31 %). EPIF Investments a. s. je verejná akciová spoločnosť, ktorej jediným akcionárom je Energetický a priemyslový holding, a. s., ktorý je verejnou akciovou spoločnosťou s dvoma akcionármi: EP Corporate Group (56 %) a J&T ENERGY HOLDING, a. s. (44 %). EP Corporate Group, a. s. je akciová spoločnosť s dvoma akcionármi: EP Investment S.à r.l. (89,29 %) a TILIACORDATA LIMITED (10,71 %). EP Investment S.à. r.l. má jediného akcionára, ktorým je fyzická osoba. TILIACORDATA LIMITED je akciová spoločnosť, ktorej vlastníckmi sú viaceré právnické alebo fyzické osoby. Príjemcom vo vlastníckej štruktúre spoločnosti TILIACORDATA LIMITED je tá istá fyzická osoba ako osoba identifikovaná ako jediný akcionár spoločnosti EP Investment S.à. r.l.

J&T ENERGY HOLDING, a. s. je akciová spoločnosť, ktorej jediným akcionárom je spoločnosť J&T CAPITAL PARTNERS, a. s., ktorej vlastníckmi sú viaceré právnické alebo fyzické osoby.

CEI Investments S.à r.l. je verejná akciová spoločnosť so štyrmi akcionármi: Beijing Hanguang Investment Corporation (19,31 %), CEI Ventures S.à r.l. (52,76 %), State Street Australia Limited (13,79 %), Ärztliche Beteiligungsgesellschaft (AEBG) S.A. (14,14 %). Úrad poznamenal, že v spoločnosti CEI Investments S.à r.l. (alebo jej vlastníckej štruktúre) nemá nikto právomoc voliť alebo odvolávať člena štatutárneho alebo dozorného orgánu spoločnosti NAFTA.

Druhý akcionár, Czech Gas Holding Investment B.V., je spoločnosť s ručením obmedzeným s jediným akcionárom, spoločnosťou EP Infrastructure, a. s., ktorej štruktúra akcionárov je vysvetlená v predchádzajúcom odseku.

Úrad identifikuje ako „konečného užívateľa výhod“ v spoločnosti NAFTA jednu fyzickú osobu, ktorá je zároveň jediným akcionárom spoločnosti EP Investment S.à. r.l. a príjemcom vo vlastníckej štruktúre spoločnosti TILIACORDATA LIMITED. Úrad túto fyzickú osobu prešetril a nezistil žiadne riziká pre bezpečnosť dodávok plynu na celoštátnej a regionálnej

úrovni ani na úrovni Únie, ktoré by mohli vyplývať z prepojení medzi obchodnými spoločnosťami, ktoré priamo alebo nepriamo vlastnia a kontrolujú prevádzkovateľa zásobníkov, spoločnosť NAFTA, a konečným užívateľom výhod.

Podľa zistení úradu nemôžu právnické a fyzické osoby, ktoré priamo alebo nepriamo kontrolujú spoločnosť NAFTA alebo si v súvislosti s ňou uplatňujú akékoľvek práva, ohroziť bezpečnosť dodávok energie v Únii.

Spoločnosť NAFTA je akcionárom spoločnosti POZAGAS a. s. (65 %)⁷. Komisia vydala k certifikácii spoločnosti POZAGAS ako prevádzkovateľa zásobníkov Láb 4 stanovisko⁸.

Úrad na základe hĺbkového posúdenia a v súlade s článkom 3a nariadenia o plyne dospel k záveru, že neexistuje žiadne riziko pre bezpečnosť dodávok plynu na celoštátnej a regionálnej úrovni ani na úrovni Únie, ktoré by mohlo vyplývať z vlastníctva, dodávok alebo iných obchodných vzťahov spoločnosti NAFTA.

Úrad preskúmal aj riadiacu štruktúru a zloženie správnej rady spoločnosti NAFTA. Podľa zistení úradu nemôžu právnické a fyzické osoby, ktoré priamo alebo nepriamo kontrolujú prevádzkovateľa zásobníkov, spoločnosť NAFTA, alebo si v súvislosti s ním uplatňujú akékoľvek práva, ohroziť bezpečnosť dodávok energie ani základné bezpečnostné záujmy Únie alebo ktoréhokoľvek členského štátu.

Práva a povinnosti Únie alebo Slovenskej republiky vo vzťahu k tretej krajine

S odvolaním na korešpondenciu so spoločnosťou NAFTA úrad poznamenal, že prevádzkovateľ zásobníkov uviedol, že nemá vedomosť o existencii zmlúv uzavretých medzi spoločnosťou NAFTA a subjektmi z tretích krajín, ktoré sa týkajú bezpečnosti dodávok plynu. Úrad skonštatoval, že vo vzťahu k prevádzkovateľovi zásobníkov neexistujú žiadne povinnosti ani záväzky, ktoré by mala Slovenská republika voči tretím krajinám, a preto neexistuje žiadne riziko pre bezpečnosť dodávok vzhľadom na potenciálne práva a povinnosti Únie vo vzťahu k tretej krajine.

Iné osobitné skutočnosti a okolnosti

Úrad neinformoval o žiadnych osobitných skutočnostiach ani okolnostiach, ktoré treba uviesť okrem už spomenutých informácií a ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť dodávok plynu.

Návrh rozhodnutia certifikačného orgánu

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a splnenie podmienok certifikácie navrhol úrad certifikovať prevádzkovateľa zásobníkov, spoločnosť NAFTA a. s., na účely prevádzkovania podzemného zásobníka zemného plynu PZZP Láb.

III. PRIPOMIENKY

Podľa článku 3a nariadenia o plyne musia členské štáty zabezpečiť, aby bol každý prevádzkovateľ zásobníkov vrátane prevádzkovateľov zásobníkov kontrolovaných prevádzkovateľmi prepravných sietí certifikovaný v súlade s postupom stanoveným v

⁷ Druhým akcionárom je spoločnosť SPP Infrastructure (35 %).

⁸ Stanovisko C(2023) 7414 z 31. októbra 2023 dostupné na stránke: https://energy.ec.europa.eu/system/files/2023-11/C_2023_7414_1_SK_ACT_part1_v3.pdf.

nariadení o plyne, a to buď vnútroštátnym regulačným orgánom, alebo iným príslušným orgánom určeným dotknutým členským štátom.

Ako sa stanovuje v článku 3a ods. 3 písm. a) až d) nariadenia o plyne, certifikačný orgán musí pri posudzovaní potenciálnych dôsledkov pre bezpečnosť dodávok v Únii zohľadniť rad rizík. Predovšetkým by certifikačný orgán mal vo vzťahu k tretím krajinám podrobne preskúmať všetky druhy vlastníctva, všetky dodávky alebo iné obchodné vzťahy, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť motiváciu a schopnosť naplňať podzemné zásobníky.

Návrh rozhodnutia o certifikácii spoločnosti NAFTA ako prevádzkovateľa zásobníkov plynu vydal úrad, ktorý je v zmysle článku 3a ods. 1 nariadenia o plyne certifikačným orgánom. Úrad posúdil riziká stanovené v článku 3a ods. 3 písm. a) až d) nariadenia o plyne a ako už bolo uvedené, dospel k záveru, že neexistuje žiadne riziko pre bezpečnosť dodávok plynu, ktoré by mohlo vyplývať z vlastníctva, dodávok alebo iných obchodných vzťahov spoločnosti NAFTA.

Komisia berie na vedomie tvrdenia úradu, že spoločnosť NAFTA podľa jeho informácií nepodlieha žiadnej povinnosti ani záväzku voči tretím krajinám. Komisia nemá vedomosť o žiadnych právach ani povinnostiach Únie či Slovenskej republiky vo vzťahu k tretej krajine, ktoré by ovplyvnili uvedené činnosti spojené so zásobníkmi plynu a vyvolávali obavy z hľadiska rizika pre bezpečnosť dodávok energie.

IV. ZÁVER

Na základe informácií uvedených v predbežnom rozhodnutí, ktoré oznámil úrad v súvislosti s certifikáciou spoločnosti NAFTA ako prevádzkovateľa zásobníkov pre PZZP Láb, a po zohľadnení týchto skutočností:

- vlastníctvo a kontrola spoločnosti NAFTA a jej obchodné vzťahy nemajú negatívny vplyv na motiváciu a schopnosť spoločnosti NAFTA naplňať PZZP Láb. Úrad overil vlastníctvo spoločnosti NAFTA a kontrolu nad ňou a nenašiel žiadne dôkazy o rizikách pre bezpečnosť dodávok plynu na celoštátnej, regionálnej ani úniovej úrovni,
- nezistilo sa žiadne riziko pre bezpečnosť dodávok, ktoré by vyplývalo z povinností alebo záväzkov Únie voči tretím krajinám,
- nezistilo sa žiadne riziko pre bezpečnosť dodávok, ktoré by vyplývalo z povinností alebo záväzkov Slovenskej republiky voči tretím krajinám, a
- neexistujú žiadne osobitné skutočnosti a okolnosti, ktoré by naznačovali ďalšie riziká, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť motiváciu a schopnosť spoločnosti NAFTA naplňať podzemný zásobník plynu PZZP Láb,

sa Komisia domnieva, že neexistuje žiadne riziko, pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok plynu, ktoré by vyplývalo z vlastníctva spoločnosti NAFTA, z príslušných záväzkov voči tretím krajinám alebo z iných osobitných skutočností a okolností.

Podľa článku 3a ods. 7 nariadenia o plyne musí úrad oznámiť konečné rozhodnutie o certifikácii Komisii.

Podľa článku 3a ods. 10 nariadenia o plyne musí úrad priebežne monitorovať súlad spoločnosti NAFTA s certifikačnými požiadavkami stanovenými v článku 3a ods. 1 až 4. V prípade, že úrad získa akékoľvek poznatky o plánovanej zmene práv vo vzťahu k spoločnosti

NAFTA alebo zmene vplyvu na túto spoločnosť, ktorá by mohla spôsobiť nesúlad s požiadavkami článku 3a ods. 1 až 3, začne certifikačný postup na opätovné posúdenie súladu.

Stanovisko Komisie k tomuto konkrétnemu oznámeniu nemá vplyv na žiadne stanovisko, ktoré môže Komisia zaujať vo vzťahu k regulačným orgánom členských štátov v súvislosti s akýmkoľvek inými oznámenými návrhmi opatrení týkajúcimi sa certifikácie, ani vo vzťahu k orgánom členských štátov zodpovedným za transpozíciu právnych predpisov EÚ, pokiaľ ide o zlučiteľnosť akéhokoľvek vnútroštátneho vykonávacieho opatrenia s právom EÚ.

Komisia tento dokument uverejní na svojom webovom sídle. Informácie uvedené v tomto dokumente Komisia nepovažuje za dôverné. Ak sa úrad domnieva, že v súlade s právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa obchodného tajomstva tento dokument obsahuje dôverné informácie, ktoré si želá pred uverejnením vypustiť, môže do piatich pracovných dní od doručenia informovať Komisiu a uviesť dôvod svojej domnienky.

V Bruseli 12. 3. 2024

*Za Komisiu
Kadri SIMSON
členka Komisie*

